

**САНІТАРНИЙ СТАН ЛІСОВИХ МАСИВІВ
КП «СВЯТОШИНСЬКЕ ЛІСОПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО»
м. КИЄВА**

Крутько А. М., аспірант,

Іванюк І. В., кандидат сільськогосподарських наук

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
[i ivanyuk@nubip.edu.ua](mailto:i_ivanyuk@nubip.edu.ua)*

Частина лісових ділянок КП «Святошинське лісопаркове господарство» у відповідності до Указу Президента України від 01.05.2014 року № 446/2014 «Про зміну меж національного природного парку «Голосіївський» віднесена до об'єкту природно-заповідного фонду загальнодержавного значення – національного природного парку «Голосіївський», щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання [1].

Національний природний парк створений з метою збереження, відтворення та раціонального використання особливо цінних природних комплексів та об'єктів Київського Полісся, що мають важливе природоохоронне, наукове, історико-культурне, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення, а також для поліпшення екологічного стану м. Києва.

В останні роки при проведенні щорічних лісопатологічних обстежень насаджень спостерігається значне ослаблення деревостанів сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Відмирання дерев зумовлене заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Blastophagus piniperda*, *Blastophagus minor*), синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*).

Таке ураження шкідниками, що призводить до всихання та відмирання окремих дерев, підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проекціями крон після проходження додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев, наявністю личинок під корою, та буре борошно в окоренках. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Глибина погризів в деревині становить 1-7 мм.

Заселені шкідниками дерева здебільшого відносяться до III-VI категорії стану (дуже ослаблені, відмираючі, свіжий сухостій, старий сухостій).

Причинами погіршення санітарного стану соснових насаджень також є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

В найбільш послаблених місцях характер відмирання дерев має куртинний характер, залишення осередків всихання у лісових насадженнях без лісогосподарських заходів призводить до подальшого погіршення санітарного стану.

Лісові ділянки, де спостерігається значне погіршення санітарного стану куртинного характеру, відповідно до «Проекту організації території національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів» затвердженого Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 13 квітня 2023 року № 223 здебільшого віднесені до зони регульованої рекреації [2].

У відповідності до п. 4.3.2. Положення про Національний природний парк «Голосіївський» затвердженого Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 28 серпня 2020 року № 64 на території зони регульованої рекреації забороняються прохідні рубки та суцільні санітарні рубки [3].

Враховуючи заборону на проведення суцільних санітарних рубок на території зони регульованої рекреації Національного природного парку «Голосіївський» для покращення санітарного стану насаджень виникає необхідність у проведенні комплексу лісогосподарських заходів, зокрема вибіркового санітарного рубок, з подальшим вжиттям заходів щодо сприяння природному поновленню, а також відновленню лісів шляхом створення піднаметових лісових культур сосни звичайної та листяних лісоутворюючих порід.

Список використаних джерел

1. Про зміну меж національного природного парку «Голосіївський» (Указ Президента України). № 446/2014. (2014). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/446/2014#Text>.
2. Проект організації території національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів (Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України). Вилучено з <https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-223-vid-13-04-2023/>.
3. Положення про національний природний парк «Голосіївський» (Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України). Вилучено з <https://salo.li/7aA2F1f>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025